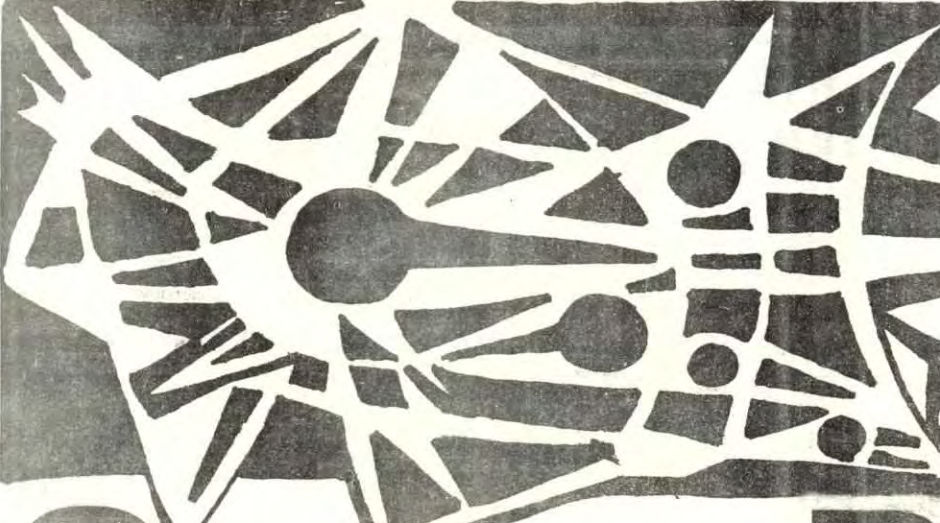

DAGning

ORGAN FOR AKP(m-L)
PÅ
UNIVERSITETET I BERGEN
NR. 1 1973

Stem Rød valgallianse!

**Anna Atterås, og
Sverre Rørtveit (tidl. PAG) :**

**VI STØTTER
RØD VALGALLIANSE!
"ENHETSPOLITIKKEN
AVGJØRENDE."**

Se intervju på siste side.

AV INNHOLDET ELLERS :

HVA ER EN BORTKASTET STEMME?:::s.2
PÅ LISTA VÅR:

Intervjuer med universitets-
folk på RV-lister.....s.4
ARBEIDERFLERTALL? s.6
BANKSOSIALISERING.....s.7
KAG OG VALGET.....s.8

BØR M=L=RØRSLA HA EIGE
STUDENTFORBUND?::: s.10

UNIVERSITETSPOLITIKKEN TIL RAUD VALALLIANSE.

FORSKING I FOLKET SI TENESTE.

Bergen er den nest-største universitetsbyen i Noreg. Lite av det arbeidet som vert gjort der har sitt utspring i dei behova folk flest på Vestlandet har for vitenskaplege utgreiingar. Det meste som skjer på universiteta er direkte eller indirekte til teneste for borgarskapet sine økonomiske og politiske interesser.

Raud Valallianse sine folk på Universitetet i Bergen vil arbeida for at det skal bli ein reiskap for folket i landsdelen og ikkje berre ein institusjon der monopolkapitalen kan tappa bygdene og byane for tenleg arbeidskraft. Raud Valallianse sine folk på Universitetet vil framleis bruka arbeidskrafta si til utgreiingar som kan stø folket sin kamp på ulike felt.

STUDENTANE TRENG STØTTE - AVVIS
DEN BORGARLEGE HETSEN MOT DEI!

Studentane har det siste året vore utsette for eit stadig hardare arbeidspress samstundes som den økonomiske stoda er blitt vanskelegare særleg for studentar frå små kår. A stø studentane sin interessekamp er på same tid å sikra ei folkeleg rekruttering til universiteta, og hindra at universiteta i langt større grad enn no vil bli sentraldirigerte og innpassa som reiskap for borgarskapet sitt politiske herredømme.

DAGNING
er organ for
AKP(m-l) på
Universitetet
i Bergen.

Ansvarlig:
Torstein Dahle.
Adresse:
Postboks 43,
5014
Bergen U.

LEDER:

BYGG ENHETSFRONTEN!

I fire år har parolen "Bygg partiet!" vært hovedrettesnor for marxist-leninistenes arbeid. Men partiet er ikke noe mål i seg sjøl. Vi har nå smidd et nødvendig redskap i kampen for sosialismen, og vi må utvikle det videre. Hva slags marxist-leninistisk organisering vi skal ha på Universitetet er heller ikke et avsluttet kapittel. Diskusjonen om et eget studentforbund istedet for et Rød Ungdom-lag på Universitetet blir tatt opp i en annen artikkel her i avisen. Partistiftelsen var bare første etappe i utviklingen av de marxist-leninistiske organisasjonene.

Men det viktigste nå er å se de nye oppgavene. Det trengs en ny langsiktig rettesnor for arbeidet vårt. Vi mener denne må være: **BYGG ENHETSFRONTEN MOT MONOPOLKAPITALEN!** Denne parolen kan ikke virkeliggjøres for alle som hører med i dette kampanjeselskapet slutter opp om den og gjør sitt. Hverken AKP(m-l) eller andre partier på venstresiden kan "bygge" enhetsfronten alene. Vi kan bare ta initiativer, oppsummere erfaringer og prøve å lede arbeidet i riktig retning, samtidig som vi deltar i det konkrete arbeidet. Men framfor alt må enhetsfronten være folkets eget verk!

Vi må aldri innbille oss at et parti kan erstatte en slik front. Og vi må bekjempe slike illusjoner hos folk som ser ut til å ha dem. Sosialistisk Valgforbund ser ut til å ha slike tanker om sitt nye parti. Enhetsfronten skal på en måte få sitt uttrykk i dette partiet, om vi har forstått dem rett. I så fall tror vi at dette kan komme til å få store skadevirkninger for det kampanjeselskapet som ble utviklet under mot EEC. Dette fellesskapet vil ihvertfall ikke

HVA ER EN BORTKASTET STEMME?

Mange progressive beklager at det ikke ble mulig å oppnå full enhet til venstre for DNA i år. Hvilken av de to listene skal en nå stemme på? Endel vil kanskje resonnerer slik at siden det er SV som vil få flest stemmer så er det tross alt der de største muligheter for resultater ligger, mens en stemme på RV bare vil bidra til å minske mandatsjansene for SV.

Til dere vil vi si:

- 1) En stemme på Rød Valgallianse er en stemme for enhet. AKP(m-l) har helt fra partistiftelsen kjempet for full enhet på venstresida ved stortingsvalget. På tross av at det er et utbredt ønske, har AKP(m-l) mer eller mindre blitt stående alene om denne politikken.

Oppslutningen om RV vil derfor bidra til å markere ønsket om enhet.

- 2) Et godt valgresultat for Rød Valgallianse vil styrke de kreftene innenfor Sosialistisk Valgforbund som ønsker enhet.

Det er ingen hemmelighet at innafor alle grupperingene i SV er der betydelige krefter som ønsker full enhet også ved dette valget. P.g.a. veto fra anti-kommunistene ble dette ikke mulig. Vi må gå ut fra at også i åra som kommer vil spørsmålet om enhet stå sentralt. Resultatet av årets stortingsvalg vil utvilsomt ha en viss innflytelse på muligheten for å oppnå enhet ved seinere anledninger.

Et godt resultat for Rød Valgallianse vil styrke kravet om enhet også innafor SV, mens et dårlig resultat vil virke stimulerende på de som ønsker å isolere AKP(m-l).

Til slutt vil vi bare minne om hva Finn Gustavsen og Reidar T. Larsen har gjentatt - helt riktig - ved hvert eneste valg i det siste:

"Den eneste måten å kaste bort sin stemme på er å stemme mot sin (politiske) overbevisning."

De har bare ikke sagt dette i år. Og det kan nok ha sin forklaring.

Vi skjønner at progressive ser det som svært viktig å få inn mange radikale folk på tinget i år. Det er ikke så ofte man har sjanse til det. Men vi mener det er vel så viktig for progressive å være med å markere og styrke den konsekvente sosialistiske strømmingen som innebærer et klart brudd med den sosialdemokratiske "veien" til "sosialismen". Denne strømmingen er det Rød Valgallianse som representerer. Fremdeles befinner denne strømmingen seg i startgropen. Det er opp til deg om den fortsatt blir å finne der.

bli hevet opp på et høyere nivå slik enkelte tror. Ingen front kan heves opp på et høyere nivå ved å omdannes til en partikoalisjon. Folket trenger enhet, og ingen organisasjon kan gjøre krav på å ha monopol på å uttrykke denne enheten.

Raud Valallianse i Sogn og Fjordane:

Vi har hatt ein prat med Magnar Juklestad, førstemann på Raud Valallianse si liste i Sogn og Fjordane. Han studerer filologi ved Universitetet og er elles kjend frå Studentmållet og anna studentpolitisk arbeid. Han er formann i Arbeidsgruppene mot avfolking og sentralisering (AMAS) her i Bergen. Vi spør han:

- Sogn og Fjordane er eit typisk fråflyttingsfylke. Kva har RV tenkt å gjere med det?
- Det viktigaste må vere å få ein ny jordbrukspolitikk. Jordbruket er hovudnæringa på bygdene i dette fylket. Vi har oppsummert dette i tre krav til staten:
 - 1) Generelt høgare priser på jordbruksvarer til produsent.
 - 2) Spesielt må det høgare priser på sauekjøt for å styrke sauehaldet.
 - 3) Det må bli større støtte til rydding av fellesbeite og større nydyrkingsbidrag. Det siste statsbudsjettet senka denne støtten med 800.000 kroner.
- Men kva med industrien?
- Småindustrien i fylket er truga. Særleg tekstilindustrien går tilbake. Det viktigaste må vere å hindre nedlegging. Virkemidlet her må vere ein omlegging av arbeidsgiveravgifta til Folketrygden. Avgifta må reknast ut etter kapitalressurser, og ikkje etter lønsdelen slik som no. Kilometeravgifta må vekk.

Distriktsutbyggjingsfondet må setjast inn utafor pressområdene. Det må bli slutt på å bruke dette til den typen "distriktsutbyggjing" som no skjer på Mongstad. Vi går inn for etableringsstogg i pressområda.

- I Årdal og Høyanger går folketalet ned?
- Ja, det er Staten som er ansvarleg for dette. Det er den som eig industrien her. Dei må leggje meir foredlingsindustri hit, særleg må det skaffast arbeidsplasser for kvinner. I dag finst dette omtrent ikkje.
- Har du noko anna på hjartet?
- Kornkrise. Vi må utfordre alle dei andre partia til å ta opp dette. I dag har vi eit karftförfond som blir bygd opp gjennom prisdifferansen mellom norsk og utanlandsk korn. Dette fondet blir brukt til å støtte dei små bruka. No er det planar om å stryke dette fondet. Dette er nok alle må gå imot. Dette fondet er på 3-400 millionar i året. Dersom det blir kutta ut, vil kraftförprisene stige med 25 øre kiloet. Dette vil vere ein katastrofe for busetnaden.
- Til slutt, er det noko anna du vil seie til studentane?
- Ver med og bygg opp AMAS!

BRYT MED LØFTEPOLITIKERNE!

"La Høyre få mer å si!"

"Flertallet og regjeringen til Arbeiderpartiet!"

Det er noe eget med slike paroler. "Stem på oss, så skal vi ordne problemene dine for deg." Det er bortkastet, ihvertfall for sosialister og andre som vil en forandring, å stemme på partier med slike paroler.

Hverken Sosialistisk Valgforbund eller Rød Valgallianse har noen slik parole. Men det er bare RV som har slått fast at det bare er folkets egen kamp som kan forandre politikken.

"Vi erkjenner at det ennå er langt fram til et sosialistisk samfunn og at det bare kan virkeliggjøres gjennom arbeiderklassens egen kamp. Vi står ikke for den oppfatning at arbeiderklassen, gjennom å stemme på Valgalliansen eller andre partier, kan oppnå sosialismen i Norge." (Fra Rød Valgallianses plattform).

Rød Valgallianse representerer det eneste konsekvente brudd med løftepolitikken.

"KLASSEJUSTIS" forts.

berørte dem. Mens arbeiderne som regel bare har en, dersom de får det. Men noen arbeiderrepresentasjon i noenlunde fornuftig forstand er det ikke snakk om. Det er DNA/LO-byråkratene som går igjen her også. Og de har jo ikke akkurat vist seg solidariske med dem de skulle representere.

Et av de første eksemplene på dette fikk vi i begynnelsen av 50-åra. LO deltok i en komité som skulle forberede pris- og rasjonaliseringslover som skulle kontrollere bedriftene og utnyttelsen av ressurser i landet. I denne komitéen argumenterte LO sterkt til å begynne med for å knytte pris- og rasjonaliseringslovene sammen. Men da DNA fant det politisk lurt å droppe rasjonaliseringsloven, snudde LO-ledelsen og gikk imot sine tidligere standpunkter. I Stortinget lovte DNA å komme tilbake til rasjonaliseringsloven, men da den kom 2-3 år senere, viste den seg kun å gjelde indre rasjonalisering i bedriftene, som ga gevinst kun til bedriftseierne. Fra starten av var dette tenkt å være en lov til å kontrollere bedriftene. Det viser hvor lett det er å snu slike lover og hvor Arbeiderpartiet hører hjemme. De hører hjemme blant de andre borgerlige politikerne. De som snakker om banksosialisering og samarbeid med Arbeiderpartiet burde tenke litt mer på dette.

PÅ LISTA VÅR:

Torstein Hjøllum: FORSKNING FOR FOLKET.

Intervju med Torstein Hjøllum, universitetslektor, Norsk Tjenestemannslags representant i Bergen Faglige Samorganisasjon. Nr. 14 på Rød Valgallianse liste i Hordaland.

- I sitt Hordalandsmanifest går Rød Valgallianse inn for forskning for folket. Hva ligger i dette?
- Vi må se dette i kontrast til mesteparten av den forskningen som drives på Universitetet. Dette er en forskning som ikke er begrunnet i vanlige folks behov. Det er to typer slik forskning. For det første har vi den som gir seg ut for å være nøytral, en oppsamling av kunnskap som er hevet over klassekampen, men som likevel kan være et redskap for maktavernes manipulasjoner og profittbegjær.
- Eksempler?
- Vi kan jo bare nevne de midlene NATO har bevilget til forskning her i Bergen, under direkte forvaltning av tidligere rektor Mosby. De har en nøytral maske, men det er ikke tvil om at NATO stort sett bevilger penger til prosjekter som kommer NATO selv til gode. Den andre typen forskning som ikke tjener folket, er preget av det karrieremønsteret som tvinger yngre forskere til å grave seg ned i problemkomplekser som ikke er motivert utfra de problem folk har, men utfra hva som kreves for å gjøre karriere i et abstrakt, isolert akademisk miljø som i stor grad er blitt et mål i seg sjøl.
- Sjøl har jeg forsøkt å bryte med disse tradisjonene, og jeg kan bare si at det ikke er lett. Men erfaringene mine er at det er mulig å ta kampen opp mot de etablerte forskningstradisjonene.
- Men hvordan mener du en forskning for folket bør være?
- Det viktigste er at forskeren har kontakt med folk utenfor universiteter, at han vet hvilke problemer de strir med å løse. Han må være i stand til å kommunisere med vanlige folk. Og under forskningsprosessen må

han være i stand til å summere opp de eriaringene folket sjøl har gjort seg når de har kjempet med problemene. De er som oftest svært rike.

Forskningsrapporten må skrives i et slikt språk at den er leselig for folk flest. Folkets kamp må være både utgangspunktet og målet for forskningen.

- Finnes det eksempler på slik forskning?
- Vi har forsøkt dette gjennom det Mongstad-prosjektet vi har hatt gående. Gjennom et fruktbart samarbeid med lokalbefolkningen klarte vi å utvikle en analyse som har bidratt til å øke lokalbefolkningens forståelse for det som skjedde. Jeg tror at dette arbeidet kan være med å hindre at vi får flere "Mongstad"er i framtida. (Endel av denne analysen er blitt en brosjyre som nå spres av Rød Valgallianse i Hordaland).
- Men er det ikke bare sosiologer og samfunnsvitere som kan drive med slik forskning?
- Neida. Mongstad-folket engasjerte realister fra Universitetet i Bergen til å undersøke grunn-, strøm- og havneforhold på Mongstad. De fungerte som "folkets eksperter" mot Hydro-eksperter, og de gjendrev deres argumenter på en rekke punkter. Det er viktig at vi har folk som virkelig kan avsløre at monopolkapitalen tar vitenskapene i bruk for å føre folk bak lyset.
- Hva kan Rød Valgallianse gjøre?
- Det trengs en organisasjon som både har folk på Universitetet og i de lokale miljøene i bygd og by. Det trengs organisert kontakt mellom forskere som er innstilt på å tjene folket og ikke kapitalen med arbeidets sin, og folk som er i kamp for sine interesser som trenger slik hjelp. Vi må propagandere for slik forskning og lære folk opp til det her på Universitetet. Studentene kan spille en aktiv rolle her, gjennom seminarer og semesteroppgaveskriving. Slik kan vi gjøre endel av forskermiljøet på Universitetet til et redskap i folkets kamp. Rød Valgallianse vil arbeide aktivt med disse sakene.

Rigmor Westin: KVINNER, EGEN KAMP ER NØDVENDIG!

Rigmor Westin, 23 år gammel medisinestudent, står på 19. plass på Rød Valgallianse liste for Bergen/Hordaland. Vi spør henne:

- Du legger stor vekt på en sterk kvinnerepresentasjon på listene. Kunne ikke mennene være like gode talsmenn, hvis vi bare er enige om politikken?
- Jeg skal prøve å gi deg et eksempel på hvorfor kvinnene er nødt til å ta sakene i egne hender:
- I hele Bergen by finnes det ikke ett eneste stellerom - slike rom som du finner på flyplasser og jernbaner. Byens kvinner stiller sine barn på dametoiletter og får tåteflasker varmet opp på kaféer. Jeg hadde aldri tenkt på det før, men oppdaget det nå da jeg sjøl har fått barn.
- Du må oppleve den situasjonen for å bli klar over slike ting. Alle disse mannlige politikerne ville aldri ha oppdaget det! Når jentene undertrykkes, er det jentene sjøl som må kjempe fram kravene.

Jeg synes det er det vesentligste ved Rød Valgallianse: Den presiserer at vi ikke må tro at de profesjonelle politikerne skal fikse alt for oss. Rød Valgallianse oppgave er å stå i spissen for den kamp folk sjøl fører.

Derfor er det heller ikke nok å kunne si at vi har så og så mange kvinner på listene våre, og at det er mer enn noen andre har. Mye viktigere er plasseringen, at vi har 6 kvinner på topp-plass og 13 på 2. plass.

- Du er altså fornøyd med Rød Valgallianse forhold til kvinnepolitikken?
- Med hensyn på kvinner har vel ikke Rød Valgallianse gjort så mye når det gjelder konkrete kvinnetilak. Men den er jo nettopp startet, så det var heller ikke å vente. Poenget er at vi gjennom nomineringene nå har skapt forutsyningsplasser for at Rød Valgallianse skal bli et skikkelig redskap i kvinnenes kamp.

- Du jobber i heisesektoren. Sosial- og trygdepolitikken står sentralt i dette valget?

- Ja, og der mener jeg Sosialistisk Valgforbund og Rød Valgallianse er de eneste to aktuelle alternativene. Begge to avviser trygdehelsen fra DNA og Høyre.

Men trygdespørsmålet krever en grundig analyse av statens funksjon. Egentlig er det staten og storindustrien som er trygdemisbrukere - ved at de forårsaker at folk må ha trygd. Det skjer dels ved rovdrift på folk, slik at de blir uføre. Dels ved at folk blir fratatt arbeidsplassene sine.

Sosialistisk Valgforbund er svært uklare på dette med statens funksjon. De ser ut til å forsvare de store trygdeutgiftene og nærmest gi inntrykk av at staten står på folkets side i dette spørsmålet. Men trygdeutgiftene er ikke resultatet av noen "velferdsstat", men av en stat som river det normale eksistensgrunnlaget bort under folk. Derfor må vårt krav være forsvar av arbeidsplassene mer enn forsvar av statens trygdepolitikk.

- Kan du konkretisere din påstand om staten og storkapitalen som trygdemisbrukere?

- Ja, det er ikke vanskelig. Det eksemplet som ligger nærmest for meg er konkursen ved Jørgen S. Lien. Tre måneder etter konkursen gikk fortsatt halvparten

Kolbjørn Johansen: KLASSEJUSTIS.

Kolbjørn Johansen, 27 år, jusstudent (3. avd.)
Nr. 17 på Rød Valgallianse-lista i Hordaland.

- Det har vært snakket mye om klassejustis. Hva legger du i dette?

- Det skjer på to måter: For det første har vi klare klasselover hvor innholdet i loven er utformet i de herskende klassenes interesser.

- Har du eksempler på dette?

- De klareste er de lovene som gjelder for næringslivet. Her har kapitalkraftene spilt en stor rolle allerede i utformingen av lovene i de forberedende komitéene. Kjøpsloven, bedriftsbeskatningslovene, avskrivningsreglene, arbeidslovgivningen (med arbeidsretten) og straffeloven er eksempler på dette. Kjøpslovene er utformet av og for handelsstanden. Avskrivningsreglene er slik at det er lett og lovlig å bokføre et overskudd som underskudd, særlig for rederne. At arbeidsretten representerer klassejustis ligger klart i dagen. Det er kanskje ikke så klart når det gjelder straffeloven. Men ta for eksempel forskjellen på underslag og tyveri. En underslager har forgrepet seg på betrodde midler, han har ansvar og er dermed utsatt for fristelse, og han kan derfor ikke dømmes så strengt. Det ser ikke ut til å være fristelse med i bildet hvis en sulten mann stjeler et brød. Det er å forgripe seg på annen manns eiendom, og eiendommen er det helligste som finnes for borgerskapet. Det er det samme prinsippet som i engelsk rettspraksis, hvor det ikke er straffbart å drepe for å beskytte sin eiendom. Men ellers er vold skadelig.

- Du nevnte en annen form for klassejustis?

av folkene arbeidsledige og mottok trygd. Ikke én av dem ønsket å slutte å arbeide. Likevel skjedde det, fordi Bergens Privatbank ikke fant det formålstjenlig å drive bedriften lenger.

Forresten, en annen viktig ting som skiller Sosialistisk Valgforbund og Rød Valgallianse: SV har ikke tatt opp dette at det er de mest personal-krevende bedriftene som belastes sterkest med sosiale utgifter. Tvert imot har SV's linje hittil vært å skjære alle over en kam og si at arbeidsgiverne kan betale så mye som vi bare kan presse på dem.

Jeg arbeidet en stund med en undersøkelse blant 27 kolonialkjøpmenn i Bergen. To av dem røk over ende på grunn av sterkt økte sosiale utgifter i 1972. Det viser at det er et viktig krav Rød Valgallianse stiller: At arbeidsgiveravgiften til Folketrygden blir progressiv etter bedriftens kapitalressurser i stedet for skatt pr. ansatt.

Vi må ikke glemme at "kjøpmannen på hjørnet" hører hjemme på vår side, ikke på storkapitalens.

- Hvis det ikke blir mandater, hva så med Rød Valgallianse etter valget?

- Mandater eller ikke mandater: Folkets kamp går videre. Det er der vår eksistensberettigelse ligger i alle fall.

- Ja, det gjelder lover med mindre klart klassepreg, f.eks. sosiallovgivningen eller andre lover der folk har krav overfor offentlige institusjoner. Det at juridisk bistand er så kostbar eller lovene så innviklet, gjør at det kun er de med solid økonomi som kan makte å gjøre krav på sine rettigheter. Abortlovene f.eks. kan omgås ved å ta et fly til England, hvis man har råd, selvfølgelig.

- Ja, jussen er vel ikke hevet over tid og sted heller?

- Nei, og spesielt farlig er utviklingen i Oslo-området. I 1960 var ca. 50% av landets jurister samlet i Oslo-gryten. I 1970 var dette tallet ca. 70%. Og antallet jurister på landsbasis økte ikke nevneverdig.

Oslo-områdets dominans over lovverket er i det hele tatt betenkelig. Det ser ut til at det ikke blir laget nye lover for nye problemer før disse problemene blir prekære nettopp i Oslo-området. F.eks. loven om vannforurensning kom ikke før dette var et problem nettopp her. Og vi får vel ikke lov om etableringskontroll heller før dette problemet vokser byråkratene i Oslo over hodet. Dette kommer av at de største kjøpere av juridisk viten, staten og storkapitalen, stort sett har sine maktsentra i dette området.

- Du nevnte tidligere at næringslivet i stor grad var med på å utforme lovene som skulle regulere dets egen virksomhet. Kan du si litt mer om dette?

- Som kjent er utfallet av en komitéinnstilling i stor grad bestemt av sammensetningen av komitéen. Næringslivet har alltid vært representert med flere mann i saker som

fortsettes side 3.

Om "sosialister"

ARBEIDERFLERTALL?

Arbeiderpartiet har gjort regjeringsspørsmålet til hovedsaken ved dette valget. Etter et års borgerlig vanstyre, skal endelig arbeiderklassen slippe til og sosialismen gjennomføres. Men hva slags "arbeidere" eller "sosialister" er det snakk om her? La oss kikke litt nærmere på dem: Ingvald Ulveseth, stortingsmann fra Hordaland, styremedlem i Norsk Hydro, selskapets representant overfor arbeiderne i arbeidstvister.. Framtredende medlem i Vestlandskomiteen som går inn for avfolkning av mesteparten av Vestlandet (riktignok med unntakelse av Bergen, Florø og Monstad.). Sosialist?

Nå, kanskje for flinke i alle hjørner, vil det kanskje bli innvendt. Det gjør gjerne det, men det er ikke nødvendig å sette akkurat dem på Stortinget og gi dem alle tillitsvervene. Dessuten tror vi det er hele hjørnen det er noe i veien med. La oss se litt nærmere på den: DNA/LO-toppen driver følgende rene forretningsforetak:

NKL (Norges Kooperativt Landforening).
Storbedrift. Omsetning 1,2 milliarder, 25% av all dagligvarehandel i Norge! 13 - 14000 ansatte, de fleste lavlønnet. Ingen streikerett for de ansatte, desimert er det organisasjonstvang i LO.

SAMVIRKELAPSEN:
2000 butikker, omsetning 4,5 milliarder. 1,6 milliarder i forvaltningskapital.

DOMUS:
Gigantisupermarkedet etter amerikansk og svensk mønster. 900 mill. i omsetning. Det blir nok mer.

LO-GRUBBEN:
500 mill. i forvaltningskapital. Peryktete aksjoner på det såkalte "grø pengemarked".

KONGRESSKLER:
Med datterfabrikk i Portugal, Memannet med portugisiske jenter med 1/3 av stor lønn som hjemme. I tillegg driver de en rekke andre foretak (se Røde Fane 4/73).

Dette er tiltak som skrives av DNA og LO-toppen i fellesskap. De ledende folkene er Tor Aspengren, Pærellius Mentzen, Kjell Høller og Per Dragland. Med i selskapet korer Arve Jensen, oljedirektøren, Norges høyest lønnte direktør. Det er ikke en tilfeldighet som skiller disse direktørene fra

direktørene i det private næringsliv (unntatt medlemsboka i DNA). Disse folkene er ikke "kjøpt" eller bestukket av monopolkapitalen. De er monopolkapitalister sjøl.

Nå er sosialisme et vidt begrep som dekker ulike retninger innen arbeiderbevegelsen. Vi diskuterer gjerne veien til sosialismen med SP, NKP og andre grupper på venstresiden. Selv om vi kan være uenige med dem på mange punkter, mener vi det er mer som burde forene oss enn skille oss. Men å kalle monopolkapitalistene i DNA og LO-toppen for sosialister, det er å kaste sosialistnavnet i driten og trakke på det. Og det er noe ingen sosialist bør gjøre.

Derfor virker SV's krav om "sosialistisk flertall" og "arbeiderregjering" lite gjennomtenkt. Det hevdes at det er velgermassene og medlemmene i DNA venstregruppene som bygger sin strategipå. Men hva har SV gjort for å svekke disse gruppene tillit til DNA? Er det ikke klart at i en tid som framfor alt preges av oppbrudd fra Høyresosialdemokratiet, tjener de stadige forsikringene om samarbeid med DNA heller til å bremse enn til å påskynde denne prosessen? For å si det med Kielland (Alexander, ikke Arne): Når en mann sover i et brennende hus, da klapper man ham ikke vennlig på skulderen, man roper BRANN!

Vi i Rød Valgallianse vil ikke bidra til å opprettholde tilliten til DNA. Det er en av grunnene til at det er politisk nødvendig for oss å stille til valg. Vi er nemlig det eneste alternativet på venstresiden med en klar avvisning av DNA og sosialdemokratiet. Engels har sagt at under den nåværende stat kan stemmeretten ikke være annet gradmøleren av arbeiderklassens politiske bevissthet. Et godt valg for RV vil være en indikasjon på at de sosialdemokratiske rettene er begynt å mørkne. Det er bare en stemme på RV som markerer en konsekvent avvisning av DNA/LO-toppen. For en sosialist bør dette veie tungt.

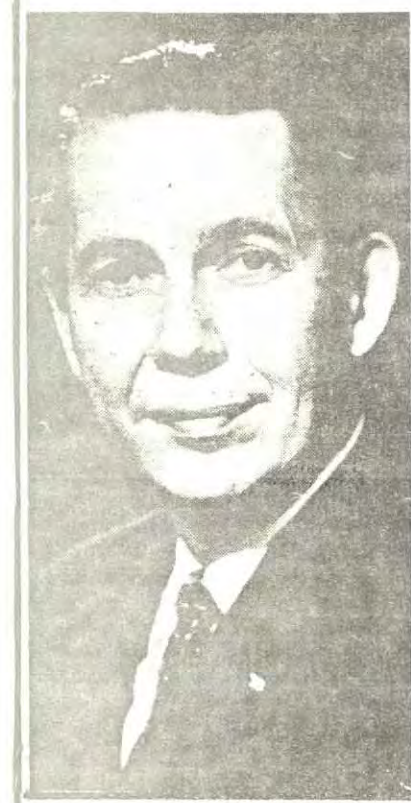
Ingvald Ulveseth.

— Slik situasjonen nå er — der bare få bedrifter går med skikkelig overskudd — er det meget som tyder på at vi ikke bør gå lenger i å pålegge industrien ytterligere byrder. Med de store oppgaver næringen står overfor på miljøvernområdet og i hele sin omstillingsprosess, trenger bedriftene en sikker inntjening. Det er også sannsynlig at man i den fremtidige økonomiske politikk bør ta større hensyn til næringslivet og den yrkesaktive del av befolkningen enn vi har gjort de senere år. Men for jeg tar nå endelig standpunkt til disse spørsmål, vil jeg ha hele sakskomplekset grundig utredet, sier industrikomiteens fungerende formann, stortingsmann Ingvald Ulveseth til «Norges Industri».

Jeg tror også men mer kritisk må vurdere det offentlige forbruk. Det store problemet med de veldig overforbruk som skjer til statlig virksomhet, er at det ikke er like over over en del av de som har gjort det. I tillegg er det en del for høye lønninger. Produktivitetsbegrepet, som står meget sentralt i industrien, bør i langt større grad overføres til offentlig arbeid. Vi må se strengere på ressursbruken.

ER DETTE "ARBEIDERREGJERINGEN"? :

Nestformann Odd Høydahl:

Men vi må også være klar over at skal vi skape bedre arbeidsplasser og et mer menneskevennlig miljø, koster det penger. Da blir det mindre igjen til lønninger. Det offentlige må få sin del, eierne sin del, lønnsutøverne sin del — og miljøvernarbeidet sin del av den økonomiske vekst.

— Vi har hatt en del nedleggelse og innskrenkninger den senere tid. Samtidig viser regnskapsstatistikken at overskuddet i norsk industri sank med nesten 50 pst. fra 1970 til 1971. Er de på denne bakgrunn bekymret for konkurranseevnen i norsk industri?

— Ja, jeg er det. I fagbevegelsen er vi interessert i at bedriftene går best mulig, slik at de har evnen til å betale gode lønninger. På dette punkt er vår oppfatning helt i overensstemmelse med industriledernes. Det viser seg jo som kjent at bransjer med gjennomgående lav virksomhet også er lavlønnsbransjer. Når man vurderer norsk industri i forhold til dens utenlandske konkurrenter, er det helt klart at norske bedrifter gjennomfører arbeidet med for lav egenkapital.

- og "sosialisme"

BANKSOSIALISERING — EN VEI TIL SOSIALISMEN ?

I anledning valget er DNA-byråkratene på krigsstien med nye store sprang i retning av sosialisme: Nå skal bankene bli samfunnsinstitusjoner. De skal bli stiftelser med folkevalgte representantskap og styrever. Dermed vil også bankene være kommet under direkte statlig kontroll - under folkets kontroll. De vil slutte seg til rekken av folkekontrollerte bedrifter: Norsk Hydro, Ardal og Sundal Verk, Vassdragsvesenet, Landsbanken, Samvirke osv. Folket har noe å glede seg til!

Vi minnes et intervju i Dagens Nyheter for et par år siden, da de svenske sosialdemokratene lanserte et forslag om statsoppnevnte styrerepresentanter. Avisen intervjuet forskjellige bedriftsledere. Reaksjonen var negativ, inntil avisen kom til Marcus Wallenberg. Han mente at statlige styrerepresentanter "kunde vara mycket bra... Om dom är flinka, så!"

Bankdirektør Sven Viig i Kredittkassen har vært inne på lignende tanker i et intervju i Norges Industri. Da han ble spurt om hva han mente om "nasjonalisering" og "deprivatisering", svarte han:

"Det er ingen grunn til å tro at ikke styremedlemmer oppnevnt av det offentlige kan fylle sin plass i styret på en utmerket måte, og tilføre verdifulle impulser både til banken som institusjon og til fordel for de oppgaver banken har å ivareta i samfunnet... Spørsmålet er bare om de kan finne frem til bedre styremedlemmer enn vi har idag."

På spørsmål om han kunne tenke seg å fortsette som leder av en "nasjonalisert" Kredittkassen, svarer han:

"Ja, jeg vil ikke ha noe imot det. Jeg tror en bank, uansett om den er statseiet eller ikke, må drive på temmelig nøyaktig samme måte som den gjør idag. Det blir neppe noen vesentlig forskjell i bankens funksjoner. De franske nasjonaliserte banker drives jo f.eks. helt som uavhengige forretningsbanker selv om de er aldri så meget statseiet."

Både Wallenberg og Viig representerer de aller største kapitalistenes interesser. De representerer folkets hovedfiende. Likevel er de ikke redde for statskontroll og statsdrift, de kan til og med tenke seg å gå inn for det. Går Wallenberg og Viig inn for folkets kontroll over monopolkapitalen? Selvsagt ikke!

Forklaringen er enkel: Wallenberg og Viig vet utmerket godt at staten ikke er folkets stat. De vet at de selv har kontroll med den, enten regjeringen heter Bratteli eller Korvald. Igjen ser vi at det å sette likhetstegn mellom statsdrift på den ene side og sosialisme og folkestyre på den andre, er det reneste nonsens. Vi bare minner om Sovjet-Samveldet etter 1956, som kanskje er det mest avskrekkende eksemplet.

Norske storkapitalister viser at de stadig bedre forstår hvilket nyttig og nødvendig redskap staten er for dem. Enkeltstående eksempler er bruken av folketrygdmidler og distriktsutbyggingsmidler til å subsidiere monopolbedrifter. Mer omfattende eksempler er bruken av hele trykkesystemet for best mulig å kunne utbytte folks arbeidskraft og knekke de svakere konkurrentene. Noen har brukt uttrykket "monopolkapitalens koplingstavle" om statsapparatet; det ledd som administrerer og samordner maktavernes utbytting. Statsoppnevnte styrerepresentanter betyr bare enda flere tilkoplingspunkter og enda bedre kontakt.

Hva betyr slik "sosialisering" for folket? Lattet det lokalbefolkningens kamp på Mongstad at Norsk Hydro var et statselskap, med intime bånd til departementene og til DNA- og LO-ledelsen? Vi vil påstå at det svekket lokalbefolkningen og styrket monopolkapitalens grep om situasjonen.

Det er en hån når DNA påstår at slikt er skritt i retning av sosialisme. Sosialisme er ikke byråkratenes mer og mer altomfattende kontroll. Sosialisme er tvert imot kjennetegnet ved at befolkningen overalt tar sakene i egne hender, at folk lærer seg til å stole på seg selv og ikke lar seg skalte og valte med.

Sosialismen kan aldri innføres via byråkrati og parlamentsvedtak ovenfra. Sosialismen kan bare innføres ved folkemakt og mobilisering nedenfra.

Vi anser det som en avgjørende oppgave å feie til side DNA's årelange misbruk av ordet "sosialisme". Det er sunt og riktig når folk reagerer mot mer og mer knugende statsinngrep. Vår oppgave er å rette denne reaksjonen mot monopolkapitalens stat, og unngå at folk da tror at de må være mot sosialismen.

Nettopp derfor beklager vi meget sterkt uttalelsene i Sosialistisk Valgforbunds manifest, der det heter at

"Vårt alternativ er sosialisering av bank- og kredittinstitusjoner og nøkkelindustri... Vi mener at gjennomføringen av disse tiltak er viktige og nødvendige skritt på veien mot et sosialistisk Norge."

Sosialistisk Valgforbund har ikke som mål å styrke monopolkapitalens grep ved å innføre enda større grad av statskapitalisme i Norge. Men konsekvensen av deres programpost vil være nettopp det: Ytterligere konsentrasjon og samordning av monopolkapitalens makt. Vi mener at deres program er lite gjennomtenkt på dette meget viktige punktet. Og vi anser det som ytterligere en vesentlig grunn til å støtte Rød Valgallianse nå ved valget.

TA SOSIALISMEN ALVORLIG, STEM RØD VALGALLIANSE!

KAG OG VALGET

KAG har produsert en ny stensil, denne gangen kalt "Den politiske situasjonen og stortingsvalget 1973". (Vi sier det slik fordi selv om titlene kan variere på deres produkter, er inn-

holdet alltid det samme - angrep på AKP(m-l)). Her i avisen skal vi bar peke på tre heller avgrensede poenger.

"Vi følger villig med på ferden, men protesterer for all verden!"

KAG om SV's manifest: "En strategi av denne typen har aldri i noe land ført arbeiderklassen fram til seier... KAG's oppgave må her være, på samme tid som den gir en betinget støtte til SV, å avsløre de reformistiske illusjoner som finnes i dets manifest" (s.32). "Det vart samstundes vedteke at KAG ikkje skulle slutte seg til SV's valkamporganisasjon, eller spreie SV's materiell, men at KAG skulle leggja fram sine egne premiss for å stø SV"...

Ikke delta i organisasjonen, ikke delta i valgkamparbeidet, ikke dele ut materiell, men "betinget taktisk støtte". Og hva går denne ut på? Å si at man støtter SV og å stemme på SV. (Synd at det ikke finnes stemmesedler merket med "betinget støtte", det ville gjort farsen helt fullkommen.) Dette var ikke rare greiene. Det er nok et eksempel på at KAG har gjort m-l-bevegelsens mest sekteriske feil overfor Folkebevegelsen i 1970 til sitt hovedprinsipp i frontarbeid: Ikke delta, bare stå ved siden av og

kjefte! Vi tror at SV hadde vært bedre tjent med et par stemmer i stillhet fra dere enn alt dette skvalderet om "betinget støtte". Men så er det jo også helt andre ting enn denne støtten som egentlig ligger bak:

Vi har jo sett hva å "leggja fram sine egne premiss for å stø SV" betyr. Betyr det kritikk for å drive SV til venstre? Kun i liten grad, 3-4 pliktskyldige sider på slutten av en 34 siders stensil er viet dette. Er det en argumentasjon lagt opp for å trekke folk fra DNA til SV? Ikke i det hele tatt. Nei, KAG's egne premiss for å støtte SV er å skaffe seg en ny basis for nye angrep på m-l-bevegelsen og å trekke stemmer fra Rød Valgallianse. Et angrep på venstre fra høyre denne gang. Enkelte hadde kanskje ikke ventet det fra KAG som hevder å stå til venstre for oss. Men det forbauser ikke oss. KAG er uregnelige på alle andre punkter enn ett: Du kan alltid regne med at de er mot den norske m-l-bevegelsen. Det er det som holder liv i dem.

Flere sosialdemokratiske eksperimenter?

KAG gir "betinget støtte" til SV. I sitt stensil om valget skriver KAG følgende - etter å ha påpekt at den dominerende ideologien i SV er venstresosialdemokratisk, ikke revolusjonær:

"Dess raskere denne "behagelige" veien blir utprøvd, dess raskere det viser seg at den er blindvei, dess bedre. Dess større og mer betydningsfull SV blir, dess hurtigere vil dette skje."

Men, kammerater, vi har jo allerede erfaring med slik utprøving av "behagelige" veier. I 1935 var DNA blitt så betydningsfull at det kom i regjeringssposisjon. Nå er det snart 40 år siden utprøv-

ningen av DNA's behagelige vei begynte. Men er folk blitt revolusjonære av den grunn?

Av de som har innsett at dette var en blindvei, går de fleste spontant inn for et nytt venstresosialdemokratisk eksperiment. De har ikke trukket den konklusjon at ethvert sosialdemokratisk eksperiment er en blindvei. De har bare erfart at dette spesielle tilfellet var en blindvei.

Hva er det som får KAG til å tro at folk etter et nytt forsøk på kanskje ytterligere 40 år vil bli revolusjonære? Kunne det ikke tenkes at de ville forsøke på ny. Hvor mange runder i denne spiralen vil KAG gå inn for?

Og tiden går...

Arne Overrein, KAG, januar 1973:

"Tron Øgrim har sagt at "en utvikling i retning av en enhetsfront ligger i tiden". På samme måte kan vi si at reformistiske illusjoner "ligger i tiden". Marxist-leninistene gjør ikke knefall for "tidens" stømninger, for det som hvert øyeblikk er på "moten".... Det som "ligger i tiden" nå er realiteten for at radikaliseringa av massene skal kanaliseres inn i ufarlig reformistisk illusjonsmakeri. Om kommunistene vil bli en sjølstendig ideologisk og politisk kraft, kan det nettopp bety å avgrense seg fra SF-reformismen, populismen osv."

Arne Overrein:

"Ved en skillevei" s.27

KAG, juni 1973:

"Tiltross for at SV's manifest formidler en venstresosialdemokratisk ideologi som peker i retning av en reformistisk praksis, representerer denne bevegelsen et vesentlig framskritt på det aktuelle utviklingstrinn i klassekampen. Det politisk betydningsfulle er at sosialistiske paroler på nytt er stilt i forgrunnen av en relativt bred front med basis i arbeiderklassen. I motsetning til AKP(m-l) uttrykker

SV en tendens til oppbrudd i arbeiderklassen."

KAG: "Den politiske situasjonen og stortingsvalget 1973" s.34 (Konklusjonen)

KORT SAGT:

Januar: Det er litt farlig med sånne fronter. De åpner for reformismen.

Juni: Det er ikke så farlig med reformismen, den får jo så bred og økende oppslutning i en front.

Er det ikke litt drygt at folk som kaller seg revolusjonære, ja endatil marxist-leninister, å framstille reformismens økende oppslutning som "framskritt"?

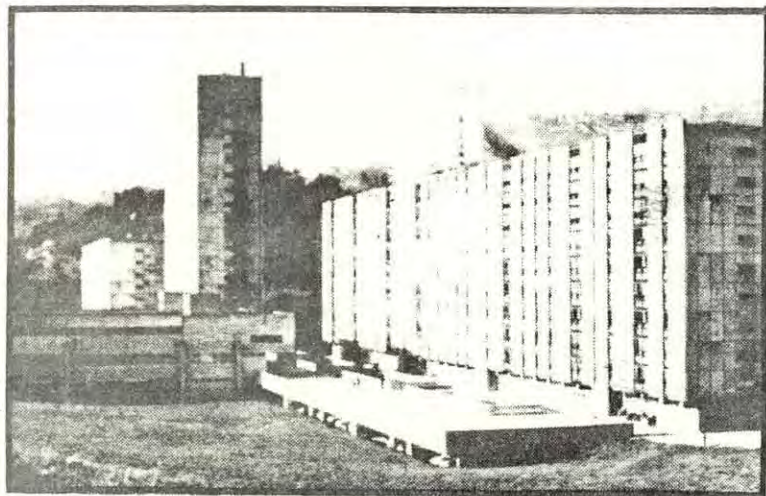
"Når teorien blir et dogme og ikke anvendes i praksis, da blir handlingene prinsippløse og forfaller til taktikkeri og "den minste motstands vei". EEC-kampen gir omfattende materiale som belyser dette stortingsvalget til høsten blir neste prøvestein."

"Ved en skillevei" s.3

I sannhet profetiske ord, om enn på en annen måte enn KAG hadde tenkt seg.

SAMSKIPNADEN:

HUSLEIGEAUKE OG UTRYGGE ARBEIDSPlassAR.

Studentbyen på Fantoft. (foto: Klassekampen).

For første gang i Samskipnadens historie har § 4 i Reglement for Studentsamskipnaden i Bergen blitt brukt:

"Et mindretall i styret kan anke et vedtak til Kirke- og undervisningsdepartementet for endelig avgjørelse."

Resultatet lot ikkje vente lenge på seg. Departementet stempla husleigeauken som fullt ut rektig, og dermed var Styret i Samskipnaden - med sitt studentfleirtal - sett ut av spel. Husleigeauken er altså pr. dags dato stadfest av departementet.

I same rennet har det like godt kome forslag om å endre styresamansetnaden slik at studentane kjem i mindretal. Samskipnaden skal styrast av folk med ansvarskjensle, heiter det. Og idag opplever vi eit frenetisk angrep på alt som heiter studentar. Den almenne radikaliseringa av studentane er gått så langt at det no er på tide å ta frå oss all representasjonsrett. Vi er ikkje "ansvarlege" nok. Universitetslektor Fridtjof Frank Gundersen (H) går lengst og stemplar oss som uansvarlege element som ikkje lenger kan få tildelt ansvar (B. T.)

Det er rett at studentane ikkje er så "ansvarlege" som før. Vi er ikkje ansvarlege andsynes staten og departementet. Det er heilt andre grupper fleirtalet i samskipnadens styre vil stø med sine vedtak om å ikkje auke husleigene. Endeleg står styret saman med dei som streikar. Og det er så sensasjonelt at "demokratiet" ikkje lenger fungerer - for folk som Fridtjof F. Gundersen.

Når no det statlege "demokratiet" har spela fallitt, kan vi slå fast:

1. Samskipnaden er ingen "demokratisk folkestyrt institusjon". Når det røyner på, kjem riset fram (Jfr. anken til KUD og framlegget om nytt styre).
2. Samskipnaden er "statens forlengede arm" som er meint å skulle sette ut i livet prisauke og rasjonaliseringar (Jfr. prisane på kantina/hyblane og politikken andsynes dei tilsette).

3. Samskipnaden er ein del av den korporative staten der studentane ved første augekast har makt. Ser vi betre etter, er vi bundne på hender og føter. Statsdrifta er der for å sikre effektivitet, billig drift (studentane må betale) og eit skin av demokrati.

Enkelte ser på statsdrift og "bedriftsdemokrati" som overgangsformer til sosialismen. Eksemplet Studentsamskipnaden viser at dette ikkje er tilfelle.

Men åtaka på studentane er mange i dag. Vi opplever ein prisauke som rammer studentane. Låna går ikkje på langt nær nok opp. Moms på matvarer fører til dyrare leviekostnader. Stutt sagt: Dyrtida er over oss, og vi merkar meir enn godt korleis pengane skrumpar inn. Samskipnaden auker prisané og vi får svi.

Men kva med omsetnaden? Den er på rask tilbakegang. Det er alt klart at det vert ein stor omsetnadssvikt dette året. Årsakene er klare: Studentane har ikkje råd til å kjøpe mat på samskipnadens kantiner. Det er blitt for dyrt. Og resultatet er synbart: Arbeidsplassane er i fare. Dei tilsette arbeider i dag på ein utrygg arbeidsplass. Det har alt vorte nemnt ein omsetnadssvikt på 300.000 kr. Det skulle forundre oss om ikkje dei tilsette vil merke dette ved auka rasjonalisering og oppseiingar.

Er det studentane som er skuld i dette? Tvert om. Det er staten. Dyrtida rammar studentane og dei tilsette. Og såleis skulle vi ha sams interesser.

Når no haustsemesteret set i gang, håpar vi som er studentar på eit godt samarbeid med dei tilsette i kampen for å hindre prisauke, slik at vi kan få meir att for låna våre og slik at dei tilsette kan få trygga arbeidsplassane sine. I oktober vert statsbudsjettet lagt fram. Vi kan vente store forverringar på studentanes økonomi samstundes som samskipnaden ikkje vil få subsidier slik at arbeidsplassane kan tryggast. Vi foreslår at studentar og tilsette kjem saman for å drøfte den nye situasjonen og sams tiltak for å presse staten.

VI ANBEFALER:

TVERRFAGLIG SEMINAR

OVER MARXISMENS POLITISKE ØKONOMI -

HVER MANDAG 9.15-11.00i AUD.Q PÅ SYDNESHAUGEN.

INNLEDNING VED BL.A.

TORVALD GRAM, TORSTEIN

HJELLUM, STIEG MELLIN-OLSEN,

TORSTEIN DAHLE.

ORIENTERINGSMØTE 10/9

FØRSTE ORDINÆRE MØTE 17/9

BØR M-L-RØRSLA HA EIGE STUDENTFORBUND ?

Vi startar her ein debatt om M-L-organiseringa på Universitetet.

Utsnitt fra demonstrasjon på Universitetsplassen,

På landsmøtet sitt i vår skifta SUF(m-l) namn til Raud Ungdom. Organisasjonen stelte seg som mål å omdanne seg snøgt til ein kommunistisk masseorganisasjon for ungdom. Det er altså slutt på den tida då SUF(m-l) var eit slags "ungdommens kommunistiske parti" - med opp- takskrav, arbeidsplikter og krav til teoretisk skoleing som lag langt opp mot det som blir kravt i eit kommunistisk parti.

Ein av konsekvensane av omdanninga er at Raud Ungdom i langt større grad enn før har retta arbeidet sitt inn på dei yngre ungdomsskulla - ungdomsskuleelevane - og på unge arbeidarar. Arbeid i nye grupper krev nye metodar - m.a. er det viktig å leggje større vekt på at det politiske arbeidet går føre seg i mindre stramme former, større vekt på å skape kommunistiske raude miljø blant ungdommen, med meir bruk av kultur osv.

Omdanninga har også ført til at samansetjinga av leiinga i Raud Ungdom er blitt annleis - fleire ungdomsskule- elevar sit i det nye sentralstyret, og leiinga har konsen- trert arbeidet sitt om å gjere gjennombrøt blant nye ung- domsgrupper.

Arbeidet på Universitetet er difor blitt endå mindre sentralt i Raud Ungdom enn det har vore før. Men m-l-rørsla har lange tradisjonar og erfaringar frå Universitetet. Her i Bergen har vi gjennom fleire år vore ei av dei sterkaste politiske grupperingane, vi har spela ei leilande rolle i viktige aksjonar på Universitetet, slik som lånekasseaksjonane 1970, kampen mot EEC, kantineaksjonen på Sydneshaugen i 1971, husleigekampen osv. Uten å ta all ære til oss sjøl vil vi påstå at vår propaganda og kamp for marxist-leninistiske standpunkt i den politiske debatten på Universitetet har hatt mykje å seie for den allmenne radikaliseringa i studentmiljøet.

Vi har altså rike erfaringar frå universitetsmiljøet. Samstundes vert det stelt nye oppgåver for å vidareføre denne radikaliseringa, både for å aktivisere studentane til ei solid støtte for arbeidarklassen og folket, og orga- nisere studentane kring sine egne krav. Dette er årsaka til at m-l-rørsla idag drøfter å skilje ut studentane frå resten av Raud Ungdom i eit eige studentforbund.

Startskotet for debatten om dette gjekk for alvor på sommarleirane til Raud Ungdom. Vi har spurt ein av deltakarane på Vestlandsleiren på Herdla om korleis dis- kusjonen der arta seg.

- Dei fleste på leiren halla i retning av at dette var naud- synt. I tillegg til dei oppgåvene vi har hatt på Universi- tetet tidlegare, så ser vi idag nye: Særleg viktig meinte vi det var å ta til med systematisk jobbing for eit betre universitetsmiljø, slik at studentane kan verte meir samansveisa, både i dei faglege syslene og i privatliv og avkopling. Mange stader på Universitetet er kamp om eksamensordningar og pensumopplegg viktige kampsaker som vi hittil har arbeidd lite med. Også fagkritiske se- minar og arbeid for å retta forskinga inn etter folket sine interesser er saker som har vore underprioritert frå vår side.
- Men dette kan vel Raud Ungdom på Universitetet ta seg av, utan å skilje seg ut frå ungdom elles?
- Det trur eg heilt sikkert. Men det vil vere ein viktig mangel: Det vil ikkje då vere noko sams leining for Uni- versiteta som kan summere opp røynslene frå forskjel- lige lærestader og gå i spissen for å utvikle arbeidet. Ei slik leing må vere vald av medlemmene på Univer- sitetet - det er ikkje nok med eit underutval under sentralstyret i Raud Ungdom.
- Var det ingen motførestellingar blant leirdeltakarane?
- Jau visst. Særleg meinte mange at det var fare for at studentbevegelsen kunne utvikle seg i galen retning og isolere seg frå folket, dersom ikkje sambandet med annan ungdom var god nok. Sjølv om ikkje dette er til- felle idag, har vi ingen garanti mot at feilektige idear og retningar kan vinne fram på Universitetet i fram- tida. Dette er ei viktig sak som vi må diskutere nøye korleis vi skal unngå, og om dette er så viktig at vi må la vere å skilje ut studentforbundet. Og denne disku- sjonen er ikkje berre for dei som alt i dag er organi- sert i Raud Ungdom eller AKP(m-l)! Vi treng syns- punkt frå alle progressive studentar på korleis det revolusjonære arbeidet skal organiserast på Universi- tetet og kva oppgåver vi skal leggje vekt på!

Hva mener du?

Nr. 1- 1973

1. årgang.

materialisten

ORGAN FOR TEORETISK KAMP UTGITT AV AKP(m-l)
VED UNIVERSITETET I OSLO

Redigert av filosofer i AKP(m-l).

TEMA: BØNDENE, KLASSEKAMPEN
OG »VENSTRE»-OPPOSISJONEN

**Bra å
lese:**

Litt av hvert :

ER A-REGJERING LIKEVEL Å FORETREKKE?

Orientering 25. august:

Ukens navn:

● Tor Aspengren — sler ja til Skånlandutvalget dersom det blir DNA-regjering og nei hvis det blir borgerlig.

De fagorganiserte har lenge ventet i spenning på LOs endelige standpunkt til forslaget om et inntektspolitisk råd. Arbeiderpartiet har forlenget godfart en løsning som innebærer at lønnsstagerne for fremtiden skal få sin inntekt diktert. Spenningen lå i om LO i denne saken virkelig tørde følge partiet. Riktignok var LOs representanter i Skånland-utvalget med på den enstemmige innstillingen, men toppen i Landsorganisasjonen har lenge gått rundt og været stemningen blant de fagorganiserte før den tørde komme med et endelig svar.

Slik løste Tor Aspengren sitt dilemma: Dersom de fagorganiserte bringer DNA til regjeringstjuburettene, er LO villig til å la arbeidskampen bero og godta at lønnsstagerne mister den frie forhandlingsretten for i stedet å få diktert sine tillegg ved tariffoppgjørene fra et kontor i regjeringsskivarell!

Berge Furre i Orientering 4. august:

— Mange EF-motstandere har åtværet mot den såkalte utviklingsklausulen. Korleis ser du på denne paragrafen i avtalen?

— Dette er ein paragraf som gjev begge parter rett til å ta opp forslag om å vida ut samarbeidet til nye område og føra integrasjonen vidare — dersom begge parter ynskjer det. For ei regjering som vil verja vår sjølvråderett kan dette vera ein vettug klausul, men for ei regjering som helst såg Noreg som medlem av EF, kan denne paragrafen bli ein reiskap til å føra oss nærare medlemskap steg for steg.

Og likevel tør Sosialistisk Valgforbund forplikte seg overfor velgerne til å gå inn for A-regjering framfor en annen borgerlig regjering?

FB = SV?

Endel EEC - motstandere i Prestestien i Åsane har reagert kraftig på den måten siste EEC-nytt (Folkebevegelsens avis) ble delt ut på. Inni dette frontorganet hadde de som delte det ut lagt valgmateriale fra Sosialistisk Valgforbund. Og dette blir gjort av folk som under EEC-kampen hylte voldsomt opp om at m-l-erne brukte Folkebevegelsen til å spre sine egne synspunkter!

Vi har aldri underslått at vi diskuterte m-l-politikk med folk vi traff i FB. Men vi har aldri spredd materialet vårt bak FB's maske og utgitt det for å være FB's materiale. Nå går dere over streken, folkens! Vi venter en sjølkritikk!

HAUGESTAD: OM SV OG AP

Den reelle politiske allianse i dag utgjøres av den uforandrede ledelse i Arbeiderpartiet sammen med de konservative partier (Høyre, Seips Folkeparti og høyrefløyen i Kristelig Folkeparti). Dersom den radikale delen av arbeiderbevegelsen bringer dette Arbeiderparti til makten betyr det at det samme Arbeiderparti som ønsket medlemskap i EF igjen inntar det politiske lederskap i Norge. Etter at posisjonen er gjeninn tatt trengs knapt særlig meget fantasi for å se at partiet får den samme støtte det fikk fra Høyre og de øvrige kon-

servative grupperinger forut for folkeavstemningen også i tiden som kommer. Dette må ikke nødvendigvis øske i form av organisert samarbeid. Det er tilstrekkelig at det skjer i praktisk politikk. I så fall kan vi også påregne en nasjonal politikk som stadig mer vil tilpasse oss en sentraleuro-

peisk politikk som står ijernt fra norsk radikal tankegang. Spørsmålet f.eks. om EF-medlemskap kan ende opp med å bli en formalitet uten særlig betydning.

(DAGBLADET 22 aug. 1973.)

VI STØTTER RV.

Anna Akerås, førstelaborant ved Universitetet i Bergen, ledende tillitsmann i en LO-forening, støtter Rød Valgallianse ved valget.

- Hvorfor støtter du som uavhengig sosialist Rød Valgallianse?
- Opprinnelig følte jeg meg på mange måter mest hjemme i Sosialistisk Valgforbund. Men jeg leser "Klassekampen", og etter hvert som de tok for seg Rød Valgallianse's politikk, fant jeg jo ut av jeg var enig i de fleste tingene der.

Det som ble avgjørende for meg, var holdningen til samling på hele venstresiden. Jeg synes det er et veldig viktig punkt nå, og jeg må si jeg ble skuffet over Sosialistisk Valgforbunds manglende vilje til enhet.

Ellers betydde det selvsagt mye for meg at jeg selv kjemper AKP(m-l)-folk fra arbeidet i fagforeningen, og at jeg etter hvert har fått stor tillit til dem i den sammenhengen.

- På hvilken måte?
- Jeg synes at samaritøiden med dem har fungert utrolig elastisk og meningsfylt. Jeg stilte meg til å begynne med veldig skeptisk til disse menneskene. Men nå begynner jeg å få innsikt i hva de egentlig mener, og jeg synes de har en veldig fin vilje til virkelig å stå for det de sier.

Jeg er selvsagt klar over at det å gå inn for arbeidet i fagforeningene er et bevisst trekk fra m-l-ernes side - at de på den måten vil få kontakt med "grasrota", for å bruke et forsøkt uttrykk. Men jeg synes de har vært en veldig fin støtte, og jeg skulle ønske at Sosialistisk Valgforbund ville vise en tilsvarende vilje til å markere seg i praktisk fagforeningsarbeid.

Men skal vi gå direkte på spørsmålet om revolusjonen, kan jeg nok ikke si meg enig i m-l-ernes syn. Jeg synes ofte at de gjør det spørsmålet litt for enkelt. Jeg klarer i hvert fall ikke å ta et konkret standpunkt til det selv.

- Noen kommentarer til situasjonen i fagbevegelsen?
- Ja, vi har i hvert fall fått oppleve på kroppen at LO- og DNA-ledelsen ikke kjemper for arbeidsfolks interesser. Vi møter en kompakt mur når vi prøver å gjøre noe. Jeg er fullstendig enig i Rød Valgallianse's syn: At DNA ikke er noe sosialistisk, men et borgerlig parti.

I det hele tatt må jeg si at arbeidet mitt i fagforeningen har betydd mye for det standpunktet jeg har i dag. Det er når du vil prøve å gjøre noe selv at du virkelig merker hvem som er med oss og hvem som er mot oss.

- Det er ikke så vanlig at en kvinne er ledende tillitsmann.
- Nei, og dette med kvinnene er også et viktig moment.

I enkelte situasjoner har jeg selv følt kombinasjonen kvinne/tillitsmann som en belastning. En kvinne er blitt opplært til å se på seg selv i en bestemt kjønnsrolle. Tradisjonelt sitter ikke kvinner i slike posisjoner som jeg gjør nå. En mann blir vurdert etter det han gjør, men en kvinne blir ofte sett på som et kjønnsobjekt.

Vi har snakket med Sverre Rørtveit, 24 år og medisinerstudent. Han har tidligere vært aktiv i PAG (Populistiske Arbeidsgrupper). Nå støtter han Rød Valgallianse. Vi spør hvorfor.

- For folk på venstresiden er det to alternativer, Sosialistisk Valgforbund og Rød Valgallianse. Det er to grunner til at jeg støtter RV.

For det første fordi RV har et riktig syn på enhetspolitikk. Sosialdemokratene og andre borgerlige prøver å framstille kommunister og andre revolusjonære som folk som ikke er akseptert i samarbeid på venstresiden. SV støtter i realiteten opp om dette. Det må være viktig for oss på venstresiden å bryte ned et slikt syn. Det må være en opplagt feil å utelukke den delen av venstrefløyen som har de fleste aktive forkjempere i klassekampen.

For det andre fordi SV har et syn på parlamentarisk arbeid og overgangen til sosialismen som er feil eller uklart. Det må være feil å tro at de kan innføre fullt bedriftsdemokrati som sikrer arbeiderne den fulle kontrollen med produksjonen (ett av de 33 punktene). Når Norge er et kapitalistisk samfunn er det enten feil eller lite gjennomtenkt å tro at man på Stortinget kan få gjennomført bedriftsdemokrati. Et kapitalistisk samfunn betyr jo nettopp at det er kapitalen som har makten.

- Hva med sosialisering av bankvesenet?
- Dette må også være uttrykk for en feil eller lite gjennomtenkt politikk, å programfeste sosialisering av bankvesenet innenfor kapitalismen (i neste fireårsperiode?). Eksempler fra flere kapitalistiske land, bl.a. Frankrike, viser at nasjonaliseringen av såkalt nøkkelindustri ikke har betydd noen innskrenkning i monopolenes makt.

Vi må kunne forlange en mye klarere presisering av hvordan en nasjonalisering eller sosialisering skal føre fram mot et sosialistisk samfunn. Nasjonalisering med sosialismen som mål er noe ganske annet enn Arbeiderpartiets forsøk på å reformere litt i kapitalismen. Hva vil f.eks. SV gjøre dersom de møter motstand av den typen Allende møter i Chile? Jeg mener Rød Valgallianse har et mer nøkternt syn på overgangen til sosialismen.

Derfor føler jeg at jeg ikke bare kan være en hvilken som helst tillitsmann - jeg må også gjøre en så god jobb at jeg på den måten er med på å tvinge fram en likeverdig vurdering av kvinnene. Det føler jeg ofte som en belastning, selv om jeg også får mye støtte og oppmuntring.

Derfor synes jeg at det også er et viktig poeng at Rød Valgallianse's lister opererer med flere kvinner enn de andre, og spesielt at kvinnene har bortimot halvparten av de ledende plassene.